

Beleidsplan '26 - '28

Juni 2026

Beleidsplan Leeuwarden Kijkt Om

1. Inleiding

Leeuwarden Kijkt Om is een stichting die sinds 2026 probeert **jongeren** in **Leeuwarden** te betrekken bij het omkijken naar anderen, specifiek doelgroepen die buiten de boot vallen. Denk hierbij aan dak- en thuislozen, mensen in armoede, of eenzame mensen. We willen met jongeren een positieve beweging in gang zetten en verbinding creëren.

Vandaag de dag lijkt omkijken naar een ander en ontmoeting van elkaar steeds minder vanzelfsprekend. Prestatiedruk, snelheid van leven en constante vergelijking met anderen hebben hiervoor plaats genomen.

Jongeren die vandaag opgroeien, merken deze ontwikkelingen. De zorgelijke cijfers rond mentale gezondheid laten zien wat voor consequenties dit heeft. In omkijken naar elkaar en de diepgaande ontmoeting van anderen schuilt een deel het antwoord op de maatschappij van vandaag.

Leeuwarden Kijkt Om gelooft dat er veel jongeren zijn met wie we kunnen bouwen aan onze beweging. Door ontmoeting van elkaar te combineren met eigenaarschap over zogenaamde 'omkijkinitiatieven' willen we omkijken in Leeuwarden weer vanzelfsprekend maken.

Leeuwarden Kijkt Om wil een onafhankelijke stichting blijven, die altijd eigenaarschap van jongeren heeft.

2. Context Leeuwarden

Leeuwarden Kijkt Om begeeft zich in en concentreert zich op Leeuwarden. Het is daarom logisch deze stad waar relevant te beschrijven in dit beleidsplan.

2.1. Context van Leeuwarden als stad

Leeuwarden is een stad die veel sociale problematiek kent. De stad staat in veel 'verkeerde rijtjes'. Denk hierbij aan de gesteldheid van de Leeuwarder 'achterstandswijken', armoede, (jeugd)criminaliteit en het 'granieten bijstandsbestand'.

In Leeuwarden worden veel zorgtaken en de uitvoering daarvan in een vroegtijdig stadium opgepakt door de gemeente. Er zijn ruimhartige regelingen voor minderbedeelden en de stad toont zich barmhartig tegenover nieuwkomers en daklozen.

Uit de grote overheidshand vloeit ook voort dat het aantal maatschappelijke organisaties wat zónder overheidssteun en -sturing fungeert summier is. Tegelijk gedraagt de overheid zich steeds meer als een zogenaamd 'netwerkende' overheid. Het netwerkende kenmerk uit zich in het, meer dan eerder, zoeken naar de samenwerking met het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties om maatschappelijke uitdagingen op te pakken.

Met het oog op bovenstaande constatering is het wijs en goed om het maatschappelijk middenveld in Leeuwarden te beschrijven.

2.2. Maatschappelijke context Leeuwarden

In Leeuwarden zijn er veel organisaties die zich in het welzijnsveld begeven. De meest in het oog springende organisatie is Amaryllis, dat een substantieel deel van het voorliggend zorgveld in Leeuwarden organiseert. Zij organiseren naast de toeleiding naar de WMO ook buurthuizen in de stad. Ook begeleiding van statushouders en asielzoekers wordt door Amaryllis opgepakt.

Voor de zorg van dak- en thuislozen en een aantal beschermde woonvormen is in Leeuwarden het Leger des Heils de uitvoerende organisatie. Hierin werken zij veel samen met Wender en Limor, die in nachtopvang en begeleiding voorzien.

Er zijn maatschappelijke organisaties die 'losser' van de gemeente staan, zoals Solidair Friesland, het aanloophuis, buurvrouw & buurvrouw en het Straatpastoraat Leeuwarden. Kerkelijk kent Leeuwarden een diaconaal platform.

2.3. Contextanalyse

In Leeuwarden is er veel sociale problematiek. De overheid organiseert al in een vroeg voorliggend stadium zorg in deze sociale nood. Het coördineert buurthuizen en is ruimhartig tegenover minderbedeelden. Toch lijkt de sociale problematiek een diepere oorzaak te hebben, waar de overheid niet altijd een antwoord op heeft.

Het maatschappelijk middenveld in Leeuwarden is summier, en relatief ongeorganiseerd. Er liggen kansen om met een eigen aanpak meer verbinding, nieuwe kansen en manieren van omkijken mogelijk te maken.

3. Droom en beoogde effecten

Leeuwarden Kijkt Om **droomt** van een samenleving waarin jongeren vroeg kennis maken met omkijken naar een ander, en leren om vanzelfsprekend om te kijken naar een ander. Het droomt van een samenleving waarin jongeren elkaar ontmoeten, en waar ontmoeting weer de basis wordt voor bestaan.

Leeuwarden Kijkt Om heeft hierin een aantal effecten in Leeuwarden voor ogen:

1. **Minder eenzaamheid onder jongeren:** we willen dat minder jongeren eenzaamheid en isolatie ervaren, en minder individualistisch opgroeien..
2. **Minder depressies en leed onder jongeren door sociale- en prestatiedruk:** Jongeren komen onder de druk om te presteren vanuit scholen en de samenleving vandaan, wat leidt tot minder depressies.
3. **Sociale vervreemding daalt:**We willen dat jongeren van verschillende achtergronden elkaar tegenkomen. We willen meer gelijke kansen voor jongeren uit Leeuwarden-Oost en Leeuwarden-Zuid, ontmoeting tussen praktisch en theoretisch opgeleid, niet religieus en wel religieus.
4. **Maatschappelijke betrokkenheid van jongeren groeit:** Het aantal jongeren dat omkijkt naar een ander groeit – jongeren durven eigenaarschap te nemen over het omkijken naar een ander.

4. Strategische richting

Deze effecten hopen we te behalen door:

1. Fysiek aanwezig te zijn

Door een aantrekkelijke laagdrempelige plek te creëren waar ontmoeting gestimuleerd wordt.

2. Vertraging te stimuleren

Op deze laagdrempelige plek willen we gesprekken stimuleren en versnellingsfactoren, zoals mobiele apparaten, ontmoedigen.

3. Initiatieven en fysieke aanwezigheid trekken verschillende jongeren aan
De plek en omkijkinitiatieven geven aanleiding voor alle jongeren om onderdeel te worden van de beweging.

4. Omkijken aantrekkelijk en laagdrempelig te maken
Omkijkinitiatieven in de buurt, met een laagdrempelige instap, vanzelfsprekend maken.

5. Jongeren eigenaarschap laten nemen over omkijkinitiatieven
Jongeren vinden moed en ervaren ruimte om verantwoordelijkheid te nemen

6. Andere organisaties worden vroegtijdig betrokken
In ontwikkeling van initiatieven worden andere organisaties betrokken, om tot goede samenwerking te komen – en zo verbinding op dat vlak te stimuleren.

5. Ingezette ontwikkelingen

Leeuwarden Kijkt Om heeft de afgelopen tijd verschillende stappen gezet. Het is begonnen met een eerste experiment en project: de ontbijtfiets. Hierin worden een aantal effecten behaald en aannames getest. In juni wordt dit project geëvalueerd. Tussenconclusies van dit project geven aanleiding om de aanpak van Leeuwarden Kijkt Om uit te breiden:

1. **Jongeren worden veranderd door de 'omkijkervaring'.** Z'n 20 jongeren hebben de afgelopen maanden één of meerdere keren meegefietst op de ontbijtfiets. Iedere jongere stapt daarbij de fiets anders af dan ze er opgestapt zijn. Ze raken onder de indruk van de leefomstandigheden van dak- en thuislozen en de prachtige verbinding die ontstaat door middel van omkijken, en krijgen meer begrip voor problematiek.
2. **Dak- en thuislozen waarderen belangeloze inzet.** In de eerste maanden werd door gasten van de ontbijtfiets vooral gevraagd vanuit welke organisatie of kerk het ontbijtfietsproject gedraaid werd. Dit vanuit de verwachting dat dit nooit belangeloos zou zijn. Het feit dat Leeuwarden Kijkt Om niet onderdeel is van het gemeentelijke systeem, valt op en levert verbinding op.
3. **Verbinding tussen jongeren en dak en thuislozen.** Meefietsers van de ontbijtfiets geven aan dak- en thuislozen die ze op straat tegenkomen na meefietsen met de ontbijtfiets nu zelf ook groeten, of maken even een praatje met hen als ze hen, buiten de fiets om, tegen komen. Op deze manier is resultaat van de ontbijtfiets dus ook te noemen, dat mensen die aan de rand van de maatschappij leven, door het omkijken van jongeren iets meer naar binnen getrokken worden.
4. **Jongeren nemen eigenaarschap.** Nieuwe jongeren nemen de komende tijd eigenaarschap over van de ontbijtfiets. Dit zijn jongeren die de ervaring zo waardevol vinden, dat ze zelf verantwoordelijkheid willen nemen over het fietsen. Het betekent dat ze het project coördineren en in verregaande mate zelf dragen. Stichting Leeuwarden Kijkt Om voorziet in randvoorwaarden, eigenaren kunnen hierdoor vrijuit fietsen en het concept verder ontwikkelen.

Hiernaast zijn andere projecten kort getest. Zo is er op kerstavond met jongeren een diner voor dak- en thuislozen georganiseerd, wat koken voor anderen met verbinding combineerde.

6. Vooruitblik

Huidige projecten en experimenten van Leeuwarden Kijkt Om laten zien dat maatschappelijk waardevol werk flexibel én werkend kan zijn, tussen bestaande structuren door. Het laat ook zien dat jongeren duurzaam betrokken blijven, en eigenaarschap kunnen nemen over die projecten.

Vanuit een aanpak die gericht is op het creëren van verbinding tussen jongeren, en het creëren van resonantie met zingevende activiteiten, wil Leeuwarden Kijkt Om groeien. Dit willen we doen in verschillende fases.

1. **Fase 1: versterking stichting in Leeuwarden**

a. *Start nieuwe experimenten / projecten*

Als onderdeel van de versterking van Leeuwarden Kijkt Om, willen we nieuwe experimenten starten. Op dit moment worden twee experimenten voorbereid en is er een concreet plan voor een nieuw duurzaam project.

Met de experimenten worden aannames getest en resultaten geëvalueerd. Aan de hand van deze experimenten, waarvan één gericht is op het tot zegen zijn in een straat in Leeuwarden-Oost en de ander door samen *dingen te doen, verbinding* tussen mensen hoopt te creëren, testen we de aanpak van Leeuwarden Kijkt Om. De verwachting is dat ten minste één van de experimenten duurzaam voorgezet kan worden, en dat de resultaten van de experimenten gebruikt kunnen worden voor de tweede fase in de ambitie van Leeuwarden Kijkt Om.

Het nieuwe project van Leeuwarden Kijkt Om is een *maandelijks diner* van Leeuwarden Kijkt Om, in samenwerking met het Straatpastoraat Leeuwarden. Ook hier ligt de organisatie en uitvoering in eigenaarschap van jongeren. Het straatdiner is gericht op dak- en thuislozen, waarbij kokers mét de dak- en thuislozen mee-eten en verbinden.

b. *Versterken samenwerking maatschappelijke organisaties*

In Leeuwarden wordt beperkt samen gewerkt door maatschappelijke organisaties. Het Diaconaal Platform Leeuwarden (DPL) neemt in toenemende mate initiatief in het creëren van verbinding tussen kerken en maatschappelijke organisaties.

c. *Groei naamsbekendheid en meewerkende jongeren*

Recent werd de ontbijtfiets van Leeuwarden Kijkt Om beloond met de derde prijs van de Jongerenprijs van Fonds Kerk en Wereld. Wij putten hieruit het idee dat het werk wat we vanuit de stichting doen, gezien en gewaardeerd wordt. Ook bij een aantal kerken in Leeuwarden is bekend wat we doen. Eén kerk maakte de ontbijtfiets een collectiedoel. Tegelijk is onze naamsbekendheid in Leeuwarden, buiten de maatschappelijke organisaties, nog beperkt.

2. **Fase 2: 3 tot 5 duurzame projecten met verschillend eigenaarschap**

We hopen in 2027 tot een aantal duurzame projecten te komen, met verschillend eigenaarschap van jongeren, en voorbereidingen te treffen voor een fysieke ontmoetingsplek, die kenmerken bevat van een 'third place'.

3. **Fase 3: een fysieke ontmoetingsplek in Leeuwarden**

Om tot een third place te komen, werken we aan duurzame financieringsbronnen, samenwerking met andere projecten die een third place ontwikkeld hebben en samenwerking met initiatieven om uit te rollen in Leeuwarden.